

Praha 6.4.2005

8

Ekonomické výsledky nemocnic za rok 2004

Economical results of hospitals in the Czech Republic in 2004

Souhrn

Tato aktuální informace podává přehled o základních ekonomických údajích nemocnic za rok 2004 v členění podle zřizovatelů. V úvodu je obsažena charakteristika souboru zpravodajských jednotek. Pro zhodnocení situace byly použity údaje o nákladech, výnosech, pohledávkách a závazcích sledovaných zařízení, které byly porovnány s údaji za předchozí období.

Summary

This Topical Information presents a summary of the basic economical indicators of hospitals in the Czech Republic divided by founder. The introduction comprises of characteristics of reporting units set. For evaluation of the situation of the respective hospitals the data on costs, returns, claims and obligations were used, the said data were compared with the same ones of the previous period.

Prezentované údaje byly zpracovány na základě statistického výkazu o ekonomice zdravotnického zařízení s označením E (MZ) 6-04, který odevzdalo 184 nemocnic všech typů a samostatných právních subjektů (ze 197 existujících nemocnic, kde jsou evidovány i začleněná zařízení). Poskytnutá data vycházela z účetnictví zpravodajských jednotek. U nemocnic - obchodních společností, jejichž závěrečné výsledky jsou ověřovány auditem a účetní knihy jsou uzavírány později než je termín pro odevzdání výkazu, může dojít k mírné korekci údajů.

Převod příspěvkových organizací ve vlastnictví krajských úřadů na obchodní společnosti se od 1.1.2004 projevil v nárůstu počtu soukromých nemocnic na úkor skupiny krajských zařízení. Okruh zpravodajských jednotek u nemocnic přímo řízených MZ se v průběhu roku 2004 nezměnil, stejně tak kategorie nemocnic obecních a městských neprošla výraznými změnami.

1. Náklady, výnosy, hospodářský výsledek

Celkové **náklady** nemocnic se k 31.12.2004 zvýšily o 4,4 % ve srovnání se stejným obdobím roku 2003. Z hlediska jednotlivých nákladových položek nejvyšší nárůst (v rozmezí 9 až 12 %) zaznamenaly náklady na zdravotnické prostředky, služby (přechod na dodavatelský způsob zajištění např. úklidu či stravování) a ostatní. Další druhy nákladů se pohybovaly na úrovni předchozího roku nebo vykázaly jen mírné zvýšení. Pokles hodnoty odpisů může souviset s použitím vyhlášky MF č. 549/2004 Sb., podle níž příspěvkové organizace v případě finančního nepokrytí odpisů mohly přistoupit ke snížení

této položky. Účinnost vyhlášky se projevila i v dalších sledovaných ukazatelích, a to ve výnosech a hospodářském výsledku.

Z pohledu procentního zastoupení jednotlivých nákladových položek na celkové hodnotě se v roce 2004 proti předchozímu období nejvíce (o 1 %) zvýšil podíl nákladů na zdravotnické prostředky a kategorie ostatních nákladů. Významnější pokles se objevil u mzdových nákladů. Snížení počtu pracovníků (především v nezdravotnických profesích) spolu s jiným způsobem odměňování v nemocnicích, které se staly obchodními společnostmi, vedlo k poklesu osobních nákladů o 1,2 %.

Konečné celkové **výnosy** nemocnic roku 2004 vzrostly o 12,4 %. O tento nárůst se nejvíce zasloužila položka ostatních výnosů, do které příspěvkové organizace promítly snížení stavu fondu reprodukce majetku při jeho nedostatečném krytí finančními prostředky v souladu s již zmiňovanou vyhláškou MF. Takto navýšené výnosy ovlivnily dosažený účetní **hospodářský výsledek** u příspěvkových organizací. Tento zlepšený výsledek hospodaření má sloužit k úhradě ztráty minulých let.

2. Pohledávky z obchodního styku

Pohledávky z obchodního styku celkem i po splatnosti vykazovali v průběhu roku 2004 stoupající tendenci. Meziročně se jejich celkový objem zvýšil o 33 %, pohledávky po splatnosti narostly o 71 %. Ke zhoršení vývoje v oblasti pohledávek po splatnosti došlo zejména ke konci roku, zřejmě v důsledku zpoždování plateb od zdravotních pojišťoven. Podíl pohledávek po splatnosti na jejich celkové výši se zvýšil z 29 % (rok 2003) na 37 % k 31.12.2004. V této souvislosti je třeba připomenout, že stav pohledávek na konci roku 2003 byl ovlivněn opatřením vlády v podobě odkoupení nesplacených pohledávek zdravotních pojišťoven za plátcí pojistného Českou konsolidační agenturou v částce 3 mld. Kč.

Zhruba 80 % pohledávek po splatnosti představovaly pohledávky od zdravotních pojišťoven, z toho nejvíce od VZP. Největší část tvořily pohledávky po splatnosti do 30 dnů.

3. Závazky z obchodního styku

Závazky z obchodního styku nezaznamenaly během roku 2004 tak výrazný procentní nárůst jako pohledávky. Celkový objem závazků se meziročně zvýšil o 14 %, závazky po splatnosti o 11 %, když ještě v pololetí 2004 byly obě veličiny mírně pod úroveň roku 2003. Na tomto místě je třeba konstatovat, že výši závazků koncem roku 2003 a na počátku roku 2004 ovlivnila pomoc ze strany státu, zaměřená na úhradu části dluhů bývalých okresních nemocnic.

Podíl nesplacených dluhů na celkových závazcích se pohyboval na konci roku 2004 na úrovni 46,5 % a přiblížil se tak hodnotě roku 2003.

Z dostupných údajů za rok 2004 vyplynulo, že z celkových závazků po splatnosti na sdružení AVEL připadalo 11 %, dluhy vůči ostatním nespecifikovaným dodavatelům léků a zdravotnických prostředků tvořily 41 %, závazky vůči dalším obchodním partnerům představovaly 48 % dlužné částky.

Vypracovala: Ing. Zdeňka Nováková

Náklady a výnosy nemocnic k 31.12.2004 podle zřizovatele v mil. Kč

Nemocnice	Počet	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek (účetní)
Přímo řízené MZ	19	38 114	39 170	1 057
Krajské	63	27 437	29 674	2 237
Obecní a městské	26	4 788	5 218	430
Soukromé a církevní	72	11 878	11 936	58
Celkem rezort zdravotnictví	180	82 217	85 999	3 782
Řízené ostatními centrálními orgány ¹⁾	4	2 477	2 504	27
C e l k e m	184	84 695	88 503	3 809

¹⁾ ministerstvo obrany

Rozložení nemocnic podle dosaženého hospodářského výsledku v roce 2004

Nemocnice s hospodářským výsledkem	Rezorty celkem	
	počet nemocnic	podíl na celkovém počtu v %
kladným	133	72,3
záporným	51	27,7
v tom:		
do -10 mil. Kč	36	19,6
-10,1 až -50 mil. Kč	13	7,1
více než -50 mil. Kč	2	1,1
C e l k e m	184	100,0

Struktura nákladů podle jednotlivých položek k 31.12.2004 v mil. Kč

Nemocnice	Náklady celkem	Náklady na								
		Léčiva	Zdravot. prostředky	Krev	Potraviny	Energie	Služby	Osobní náklady	Odpisy	Ostatní náklady ¹⁾
Přímo řízené MZ	38 114	3 717	6 627	669	300	898	2 781	14 687	2 354	6 081
Krajské	27 437	1 608	3 444	410	412	993	2 257	13 439	1 230	3 644
Obecní a městské	4 788	243	484	50	107	169	447	2 508	235	545
Soukromé a církevní	11 878	709	1 688	181	210	389	1 386	5 634	395	1 287
Celkem rezort zdravotnictví	82 217	6 277	12 243	1 310	1 030	2 449	6 871	36 268	4 213	11 556
Řízené ostatními centrálními orgány	2 477	242	295	26	25	98	365	992	162	273
C e l k e m	84 695	6 519	12 538	1 335	1 055	2 547	7 236	37 260	4 375	11 829

¹⁾ ostatní náklady představují další náklady, které nejsou jednotlivě sledovány, tj. účtová skupina 53 a 59 (daně a poplatky), účtová skupina 54 (ostatní náklady) a dále spotřebované nákupy, neobsažené v jednotlivých sledovaných položkách nákladů

Vývoj pohledávek z obchodního styku

Pohledávky z obchodního styku	k 31.12.2002		k 31.12.2003		k 31.12.2004	
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %
celkem	8 697	x	9 871	x	13 113	x
celkem po splatnosti	2 488	100,0	2 838	100,0	4 843	100,0
do 30 dnů	1 474	59,2	1 929	68,0	2 907	60,0
31 - 90 dnů	176	7,1	190	6,7	1 011	20,9
91 - 180 dnů	95	3,8	65	2,3	136	2,8
181 - 360 dnů	79	3,2	83	2,9	147	3,0
nad 360 dnů	665	26,7	571	20,1	642	13,3

Pohledávky z obchodního styku nemocnic podle zřizovatele v mil. Kč

Nemocnice	k 31.12.2003		k 30.6.2004		k 31.12.2004	
	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti
Přímo řízené MZ	4 971	1 459	6 009	1 998	6 463	2 609
Krajské	3 536	902	3 215	789	3 668	1 204
Obecní a městské	537	183	596	209	636	287
Soukromé a církevní	590	217	1 379	380	2 022	569
Celkem rezort zdravotnictví	9 635	2 761	11 200	3 377	12 789	4 669
Řízené ostatními centrálními orgány ¹⁾	236	78	329	81	324	174
C e l k e m	9 871	2 838	11 529	3 457	13 113	4 843

¹⁾ ministerstvo obrany

Vývoj závazků z obchodního styku

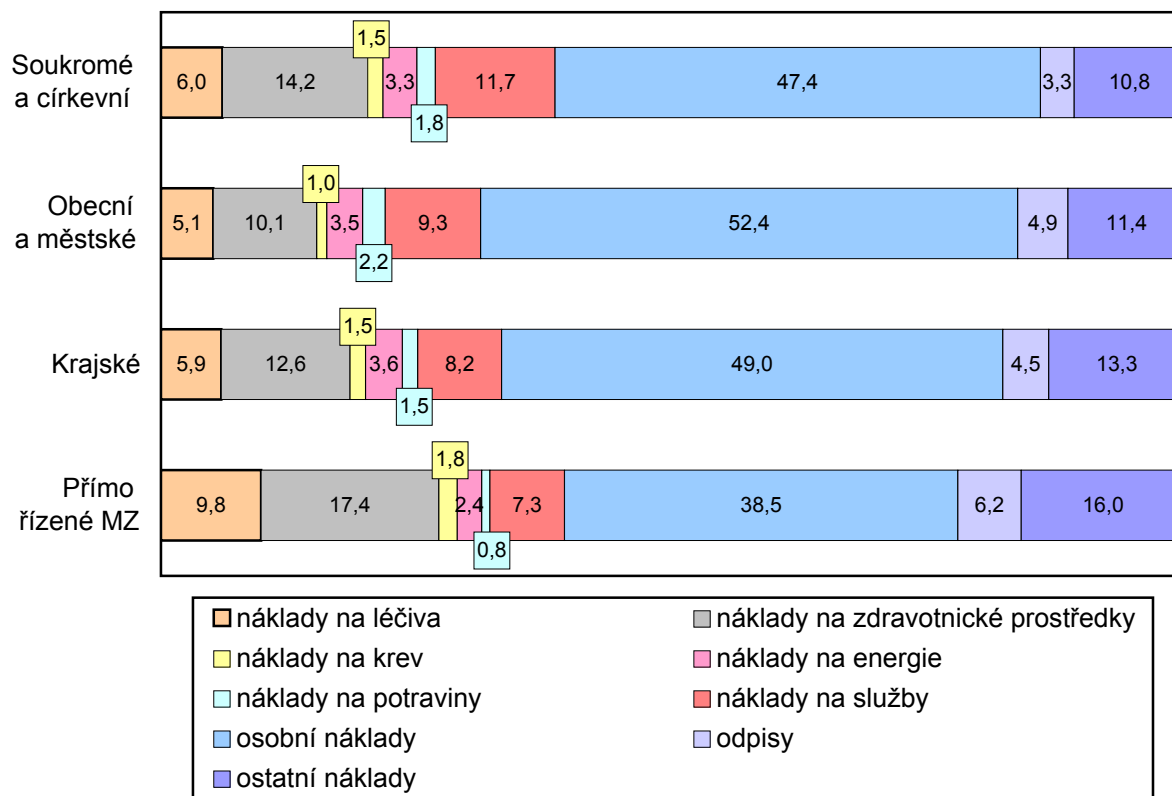
Závazky z obchodního styku	k 31.12.2002		k 31.12.2003		k 31.12.2004	
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %
celkem	10 239	x	12 516	x	14 211	x
celkem po splatnosti	5 676	100,0	5 951	100,0	6 615	100,0
do 30 dnů	1 367	24,1	1 414	23,8	1 756	26,5
31 - 90 dnů	1 783	31,4	1 680	28,2	1 812	27,4
91 - 180 dnů	1 445	25,5	1 509	25,4	1 496	22,6
181 - 360 dnů	800	14,1	1 116	18,8	1 219	18,4
nad 360 dnů	280	4,9	231	3,9	332	5,0

Závazky z obchodního styku nemocnic podle zřizovatele v mil. Kč

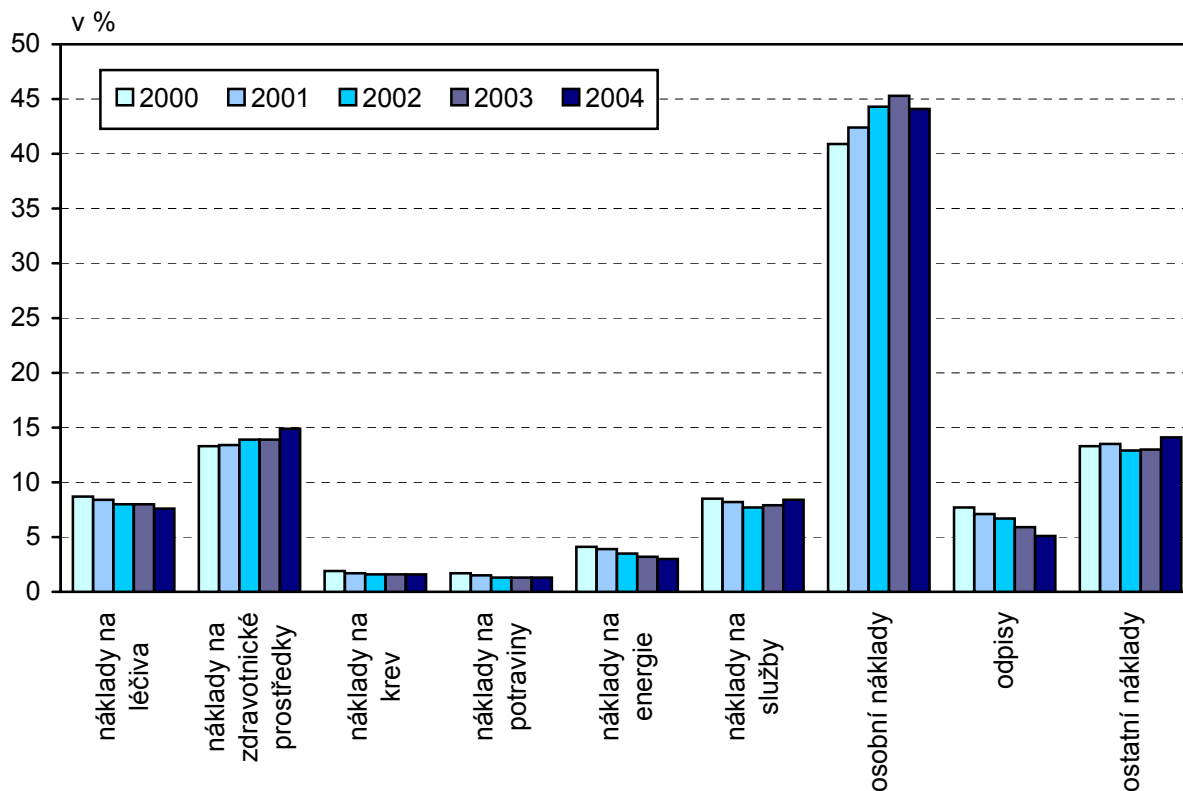
Nemocnice	k 31.12.2003		k 30.6.2004		k 31.12.2004	
	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti
Přímo řízené MZ	6 660	2 846	6 703	2 783	7 330	3 037
Krajské	4 243	2 335	3 542	1 816	4 162	2 323
Obecní a městské	592	296	559	257	581	313
Soukromé a církevní	844	386	1 246	537	1 918	818
Celkem rezort zdravotnictví	12 338	5 863	12 051	5 393	13 992	6 492
Řízené ostatními centrálními orgány ¹⁾	178	88	268	58	220	123
C e l k e m	12 516	5 951	12 319	5 451	14 211	6 615

¹⁾ ministerstvo obrany

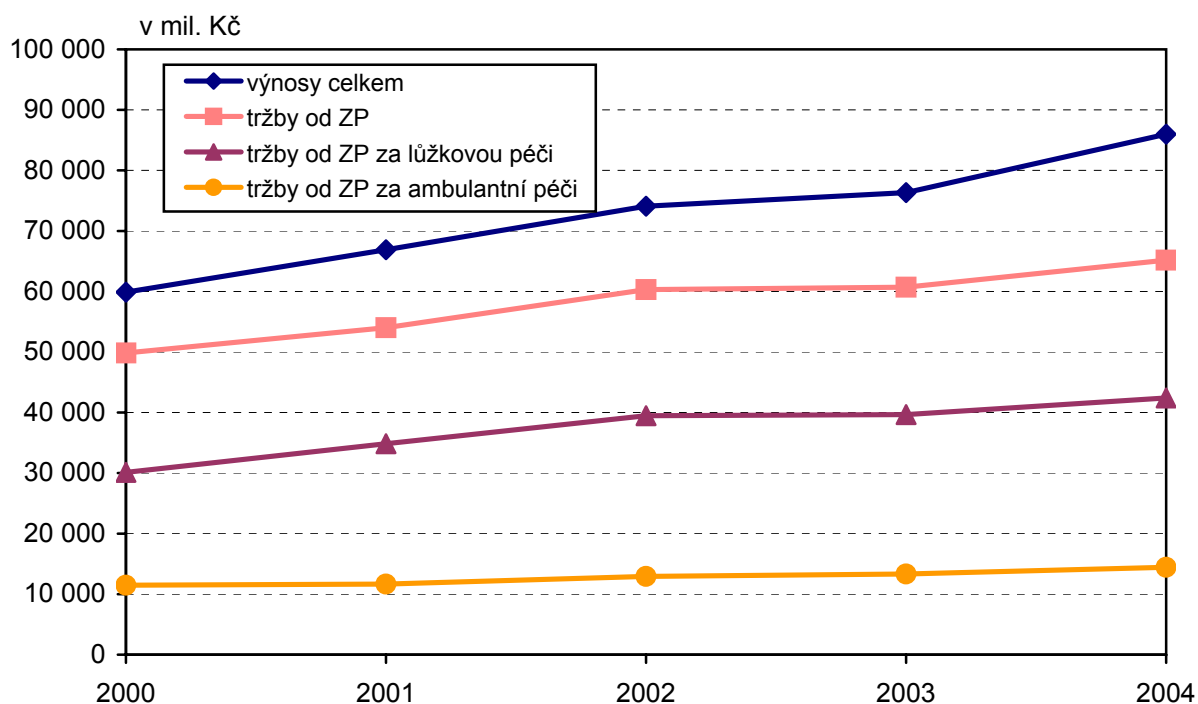
Struktura nákladů nemocnic rezortu zdravotnictví k 31.12.2004 podle zřizovatele (v %)

Vývoj podílu jednotlivých nákladových položek nemocnic rezortu zdravotnictví

Vývoj vybraných položek výnosů nemocnic rezortu zdravotnictví

Vývoj pohledávek a závazků z obchodního styku nemocnic rezortu zdravotnictví

